

1 forinttal

Sorsjáték

Budapesti hatodik sorsjáték az 1881 ik év október 19 én megtartandó húzason nyereményre 500.

5000 forint.
2500 forint.
2000 forint.

birozság közvetítése folytán készpénzben is
nyereményre 500.
13 tól 23-ig tartandó lóvadász és lóárverés,
főverseny alkalmával fog megtartani.
főeljárásbéli helyisége a
Budapest.
(356.)

„TISZA“ biztosító társaság.

Minthogy a „Tisza“ biztosító társaság folyó 1881-ik évi szept. hó 25 dik napjára egybehívott nyolcadik rendes közgyűlése az alapszabályok 17-ik §-a értelmében határozatképes nem volt, — ugyanok az alapszabályok 17-ik §-a) értelmében, ezen

VIII-dik rendes közgyűlés

f. évi okt. hó 16-dik napján, délelőtt 10 órakor Debreczenben,

A VÁROSHÁZA NAGYTERMÉBEN

fog megtartani, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 17., 19., 20. és 21-ik §-ainak értelmében azzal hivatnak meg, hogy ezen elnapolt közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent részvényeseknek és az általuk képviselt részvényeseknek számára tanácskoznai és határozni mindenesetre jogotva leand.

TÁRGYSOROZAT.

1. A választmány és az igazgatóság jelentéseinek előterjesztése.
2. Az 1880. évi zárszámadásoknak és a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése s határozathozatal ezek felett, valamint a felmentvény kiadása iránt.
3. A választmány elnökének és hat választmányi tagnak megválasztása.

Debreczen, 1881. szept. 25.

A választmány.

*) 17. §. A közgyűlés kelleme alakult, ha az abban megjelent vagy meghatalmazás (21. §.) által képviselt részvényesek, a befizetett részvényekből legalább 700 darabot bírnak s legalább 20 részvényes személyesen jelen van; ha a közgyűlés ilyenkor egy órával a kitűzött idő után meg nem alakult, az 15 nappal későbbre elhalasztathatik.
A második közgyűlés jogosítva van, tekintet nélkül a megjelent részvényeseknek és az általuk birt vagy képviselt részvényesek számára tanácskoznai és határozni, azonban csak azon tárgyak felett, — melyek az első közgyűlésre kitűzve voltak. (300.)

102. (legnagyobb intézet) Atapszabály 20 levélbélyeg beküldése mellett küldetik. (354.)

ecsey-ház.

A 2. oldal utána

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetnek helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségben. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petisorsát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlennel beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

OLVASÓINKHOZ.

Lapunk mai száma utolsó ez évnegyedben. Szombattól kezdve már 13 dik évfolyamának utolsó negyedét kezdi meg. Ez alkalommal olvasóink nagybecsű pártfogását továbbra is kérjük.

Mi igyekezni fogunk a pártfogást ezután is kiérdemelni.

Lapunk rendes rovataira különös gondot fordítunk. A már megnyilt országgyűlés igen érdekesnek ígérkező tárgyalásait kimerítően közlendjük, sőt a tárgyalásokról lapunk egyik barátjának kitűnő tollából minden nap eredeti tudósítást közlendünk; a nevezetesebb eseményekről pedig távirataink fogják az olvasót értesíteni.

Tárca-rovatunkat bővítettük, s gondoskodtunk, hogy a kisebb napitárcaikkal mellett hosszabb érdekes regényt is közöljünk.

Figyelmetetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük má. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megte-
tenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra	1 frt — kr.
Két óra	1 frt 80 kr.
Három óra	2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadjunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

A képviselőházban.

Debreczen szept. 29.

*) A ki szelet vet, vihart arat!
A Tisza-kormány uralmának újra lehullásra készül egy rothadt gyű-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A HARANG.

(Irta Schiller Frigyes; fordította Gáspár Imre. 8. r. füzet, 21 lap. Budapest, Révay testvérek kiadása, ára 25 kr.)

Minden alkalommal csak örömmel üdvözölhetjük az olyan eseményt, mely hazai irodalmunkat mozdítja elő, fejleszti, gazdagítja. S az ily eseményeknél nem csupán azt tekintjük, hogy valjon eredeti költemény, elbeszélés vagy regény az, melyről szó van, hanem ép oly szívesen kell fogadnunk, s bizonyára fogadjuk is, ha jelen — mondjuk ki öszintén — meddő irodalmi viszonyaink közepette egyesek, habár idegen, de lángeszű költők maradandó becsesel bíró műveit ültetik át hazai nyelvünkre.

Ez elvből indulva ki, s ezt tartva szem előtt, valóban nagy kíváncsisággal vetitük kezünkbe a „Harang“ című költemény magyar fordítását, hogy lássuk, mikép a nagy Schillernek eme gyönyörű alkotása, melyet hírneves íróink sem voltak képesek ez ideig kellő sikerrel a magyar nyelvbe áttütni, miképen fordított le immár, s hogy lássuk: mily eredménytel oldotta meg Gáspár Imre a

mölese. Örvendezzen neki az elv-felfüggesztők „tisza kezű“ tábora, az ő művek. Zichy Ferraris Viktor a sir örök éjében nyugszik s halála felett kialudt a szenvedély, elnémult a kérlelhetlen bírói szó: a közvélemény. — Nyugodjék békével! a kor bűneinek volt szerencsétlen áldozata. Majdnem három év telt le már azon idő óta, midőn az első leleplezések megjelentek a nyilvánosság terén. Oly bebizonyított dolgok kerültek felszínre, melyek felzavarták a magyar társadalmat fenekestől. Addig fényes díszkörben ragyogó nevek egyszerre elhomályosultak. Az avatlatlan közönség tájékozatlanul himbálódzott a kétség karjain, s a bűnök halmaza és a fényes nevű bűnösök közül alig volt képes megítélni mi az igaz, mi a kendőzés, ki az igaz ember és ki az álnok család? Zichy mellett leginkább kivolt téve Várady Gábor, a szabadelvű párt egyik vezértagja, kire bebizonyosodott, hogy a magyar kormányfői nagy befolyását felhasználva rendjeleket pénzért köztetett. Kénytelen volt lemondani, — kerülete ismét megválasztotta és ő elfogadta a bizalmat, de mert Rohonczy Gida szintén országgyűlési és szabadelvűpárti képviselő kinyilatkozta, hogy „ha Várady megjelenik a házban, csuffá fogja őt tenni“, nem jelent meg a mult ülésszakon. Várady azt hiva, hogy minden feledve vant Két év után most jelent meg először, s Rohonczy kegyetlenül beváltotta szavát, az ország előtt ütötte arczul kíméletlen szavával a férfit, ki szép tehetségei daczára ál-utra engedte magát sodortatni a vagyoni kényszer által. Ime ez a megtörtént botrány rövid magyarzata.

Fejétől bűdösödik a hal. Kire vessük itt a követ? Váradira? ki, maga által is elösmert bűne daczára

mindenesetre nehéz feladatot. Mert be kell vallani, a fordító feladata arra nézve, hogy a „Glocke“ költeményt, mely feleköl nyelvezettel, magasztos költészettel iratott, csak megközelítőleg és hűen lefordítsa: felette nehéz. Az erre vállalkozónak nemcsak szerencsével, hanem első sorban a németnyelv teljes ismeretével, s másodsorban költői érzékkel is kell bírnia. Jóllehet, hogy a Gáspár Imre által írott, itt-ott meg is jelent versek, tanuskodnak szerzőnek némi költői érzékéről, a fordításból mégis bátran következtethetni, hogy az, az eredeti mű nagyszerűségével semmi esetre sem áll arányban. Azt pedig már most kell constátálnunk, hogy fordító a fentebb jelzett első kellekkel, a német nyelv teljes ismeretével nem bír, a mint azt alább kimutatni alkalmunk lesz.

Ily körülmények közt, mily oldalról nyerhetett ösztönt Gáspár Imre a „Harang“ költemény lefordításához, annálkevésbé tudhatjuk, misthogy a fordítás egyes sorbaiból tisztán kitűnik, miszerint fordító az eredeti költemény számos strofáiból a valódi tartalomnak homlokegyenest ellenkező értelmet volt szives tulajdonítani, s így nyilvánosságra is bocsátani.

Ezek előrebocsátása után, s annak kijelentésével, hogy a fordítás összes fogatkozásait terünk stúk volta nem en-

éleg gyenge volt engedni választói kérelmének és könnyelműen belement a szégyennek nyiltan felállított vermébe, s kit többé sem isten, sem ember meg nem menthet, vagy Rohonczyra? ki tapintatlanul bár és durván, de a közvéleménynek szavát merészen és igazságosan vágta a bűnös arczába, vagy egy harmadikra, kinek neve nem játszik, de szennyét latjuk ez ügyben és megromlott társadalmi viszonyainkban egyáltalában.

A Várady Gábor szomorú esete bizonyára meglevő társadalmi kór hü tükre. Mely kór csakis a Rohonczy-féle drasticus curával gyógyítható.

Ki hozta e bűn kórt létre Magyarországon? kinek a körében hajtották végre mindazon bűnöket? kinek tettek szolgálatot a bűnös uton szerzett pénzzel? ki volt az, ki legerősebb is — arczulcsapva a politikai becsületet, érelyt — midőn a politikai hitehagyást, egyéni céljai elérése végett nyilvánosan követte el?

A bűn, ha könnyen czélt ér, nagyon hamar talál követőkre.

Az isten sem nem siet, sem nem késik, ma Várady Gábort érte utól, holnap utólérheti azt, ki Váradinak utat nyitott a bűn elkövetésére.

Utólérheti azt, ki uralomvágyainak már nagyon sokszor áldozatul hozta a nemzet becsületét, ki már eddig is igen sok családot sülyesztett az erkölcstelenség posványába, igen sok családot, — kik addig megelégedve éltek — kegyelemkenyérre szoritott, hogy bennük alázatos hű szolgát nyerjen.

A Várady-féle botrány első ez ülésszakban, de nem lesz utolsó, maguk a szabadelvűek fogják előbb-utóbb kivetni maguk közül azokat,

gedi regisztrálnunk, a költemény csak néhány részletére fogunk kiterjeszkedni, melyekből az olvasó meggyőződést szerzend állításaink valódiságáról.

„A Harang“ Schiller költeményeinek egyik legkittünbőbbike, épen ezért megvárta volna a magyar olvasó közönség, hogy avatlatlan kez ne nyujjon hozzá, hogy oly szóhalmazt ne állitsion eléje, melyből a költemény sokoldalú szépségeit ki ne vehesse. Például az első versszakban e két sort:

„Von der Stirne heiss
Rinnen muss der Schweiss“

fordító így örökíti meg:

„Izzadjon a fő
Ha munkába fő“

egyetlen szó sem felel meg az eredetinek e két sorban; s bár a szó szerinti fordításnak mi sem vagyunk barátai, de ily licentiát még sem lehet megengedni megrovás nélkül.

A harang tehát készül, komoly munkához komoly szavak illenek, s szóbeszéd közben vigabban megy a dolog. Így kezdődik a második strofa, mit Schiller így ír le:

„Zum Werke, das wir ernst bereiten,
Geziemt sich wohl ein ernstes Wort;
Wenn gute Reden sie begleiten
Dann fließt die Arbeit munter fort.“

kik a bűnt, a hazugságot, szükségből erénynek tekintik.

— A Várady-Rohonczy-ügyről fölémlithetjük, hogy az ügy csak tegnap reggel került a párbaj stádiumába. Várady Gábor Rohonczyt párbajra hívta; Várady segédei Komjáthy Béla s Ivánka Imre, Rohonczy segédei Kemény Kálmán b. e. Gromon Dezső. A segédek ma délbent tartották meg első értekezletüket. A Bp. Hirlap följegyzi Tisza min. elnök egy nyilatkozatát, melyet a szabadelvű körben tett. A miniszterelnök így szól Rohonczyhoz: „Helytelenül cselekedtél, s ebből még nagy baj lesz.“ Erre Rohonczy, megelőzőleg egy csomó bököt rakván le a miniszterelnök lábához, így felelt: „A te jó szived olyan hogy nem tudod az embereket annak idején elejteni.“

— Három császár találkozás kiállításában. A W. Allg. Ztg. a következő tudósítást kapja: „Néhány nap óta Granieában (a bécs-vasói vasút mentén) tudakozódások történnek: hány fejedelmi személynék lehetne szállást találni. Eshetőleg ideiglenesen építkezéseket terveznek. Némely körülményből, — melyeket itt közelebbről ki nem emelhetünk, azt következtetheni, hogy Granieában nem két, hanem három császárnak lesz találkozása. Ha teljesen lehetetlennek mutatkoznék Granieában a szükséges helyiségeket előkészíteni, az esetre Varsó van szemügyre véve.

Az országgyűlés ünnepélyes megnyitása.

Tegnap délbent ment végbe a budai királyi várakban az 1881—1884-diki országgyűlés ünnepélyes megnyitása a szokott pompával. A lánczhidert és a várba vezető utvonalat nagy közönség lepte el, gyönyörködve a szebbnél szebb magyar díszruhákban. Különösen a főrendek és a főpapság ezuttal nagyobb számmal jelent meg, mint a korábbi években. A lánczhid, az alagut torkolata, a sikló lobogókkal volt díszítve. Fent a várak előtt is nagy közönség jött össze. Itt egy zászlóalj katonaság volt felállítva két zenekarral.

Tizenegykor, mint rendesen, a hercegprímás rövid misét mondott a Zsigmond kápolnában, miattal a főrendek és

A fordító pedig ily ékes költőiséggel fordítá el e szép strofát:

„Ha sok kéz nagy munkába fárads,
A böles szó akkor van helyén;
Es a hol az serényen árad
A munka ott kétszerte m én.“

Tehát a hol „komoly munkáról“ van szó, ott a fordító „sok kéz“ fáradságról tesz említést; épen így felel meg az eredetinek a „böles szó“, mely a hol „serényen árad“ ott a munka „kétszerte m én.“ Ezen kifejezések helytelenségét felesleges tovább fejtegetnünk.

Lehet, hogy fordító kifogásul hozhatná fel, miszerint a vers formához való ragaszkodása, akadályul szolgált neki alkalmatosabb és helyesebb kifejezések használására. Ez nem lehet melegség akkor, midőn tudjuk, hogy fordításoknál nem a formát, hanem a valódi értelmet tekintjük. Lehet a forma bármi szép, ha a költemény tartalma más, elveszté zomanczát, mit az alak annak kölcsönöz. Ennek illusztrálásul idézzük a következőket:

„Denn mit der Freude Feuerklänge
Begrüstet sie das geliebte Kind.“

„Örömmek ünneplő dalával
Köszönti majd kis gyermekünk.“

A haranguak hangja, kongása van,

*** Debreczeni zenede.** Második közlemény, a zenede részéről 1889/90-ki költségvetés alairási iver eredményéről. Új alapító tag lett Szedlák József ur 100 forinttal. Egyszermindenkorra adott Kunz József ur 5 frtot. Rendes tagok lettek: Armós Balint ur 1, Dobschorb József ur 1, Dr. Szécsi Emil ur 1, és Vedródi Viktor ur 3, együtt hat részvényvel. Az 1889/90-iki alairási iveren van tehát eddig összesen 800 frt alapitány, 18 frt egyszermindenkorra lett adakozás és 27 rendes tagsági részvény, melyek évenként 162 frt jövedelmet képviselnek, hat évig tartó kötelezettséggel. — Örök emlékkül arcfényképeiket cabinet portrait alakban ajándékozták a zenedének: Doszpoly János kereskedő, Schwarzar Viktor tanár, Oszterlam Ernő tanár, Szikszai József magánzó és Tóbi István törvénytudós bíró urak; közép nagyságu alakban: Dr. Török József tanár ur; kis alakban: néhai Veres László aranyműves és özvegye Veres Lászlóné asszony. Bejött tehát eddig 32 cabinet portrait; 13 közép szerű nagyságu és 10 kis alakú fénykép, összesen 55 db. Fogadják az illetők a zenede hálas köszönetét. Debreczen, 1881. sept. 29. A zenede igazgatósága,

*** A „zöld koszorú“-hoz címzett** vendéglő, czepléd utcán, a Papp György házában már teljesen berendezett, az közönség használatára átadott. Az előnyösen ösmert vendéglős mindent elkövet, hogy vendégeinek teljes melegeledését kiérdemelje; a jó ételek és italok kiszolgáltatásáról ennélfogva ő maga gondoskodik s így ajánljuk a t. közönség meleg pártfogásába.

*** Az ez évben besorozott újonczokra** maholnap szomorú napok következnek. Válni kell az édes otthonról, az édes szülőktől s — a kinek van: a szerető kedvesétől. — Faluhosszat járja a nótá, hogy „Hármát rikkantott már a rigó“... Kapa-kasza helyett fegyver jut a kézbe s a keyeres tarisnyát nehéző borjuval cserélők föl a kaszárnyában... A közös hadsereghez besorozotaknak október első napján kell jelentkezniük.

*** A magyar irodalmi önképző társulat** folyó hó 26-án s folytatólag 28-án alakult meg. Elnökké választották Fiók Károly 4. hb. főjegyzővé Révész Kálmán 3. hb. titkárrá Kozma Zsigmond 4. hb. pénztárnokká Szabó Mihály 4. hb. lapszerkesztővé Bonedek János 1. hb. a szépirodalmi szakosztály részéről jegyző Tudós János 1. hb. választmányi tagok Garai János 3. hb. és d. Kovács János 2. hb. lettek. A szavazati szakosztály elnökéül Ferenczi Gyula 4. hb. jegyzőjéül Bibari Lajos 2. hb. választmányi tagjául pedig Greener Imre 3. hb. és Sipos Béla 8. o. választattak meg.

*** Kerekgyártó Sándor,** a helybeli ref. egyház egyik orgonista kántora, október hó 1-ső napjától kezdve saját lakásán zongora, ének és harmoniumban magán órákat ad igen előnyös feltételek mellett, a mit ajánlunk a szülők különös figyelmébe.

*** A phylloxera ügyben** az erdélyi szőlőbirtokosok egy küldöttsége kereste föl mult vasárnap val. kerületük országgyűlési képviselőjét Kiss Albert urat, fölkérve őt hogy az Erdélynek a phylloxera-lepett pécri szőlőkről inficiálása tekintetében szükséges védelem mielőbbi elrendelését a miniszteriumnál esetleg az országgyűlésen szorgalmazza. A képviselő ur megígérte, hogy ha az e tárgyban Bihar megye törv. hatóságához benyújtott kérvény kellő eredményre nem vezetne, interpellálni fogja az illető szak-minisztert, sőt határozati javaslatot nyújtand be a katonai kordon fölállítására iránt.

*** Új üstökös.** Rochester (New-York) városból írják, hogy az ottani egyetem igazgatója Nashvilleből (Tennessee) azt az értesítést vette, hogy ott f. hó 19-én új teleszkopos üstökös fedeztek föl, a melynek helyzete ez idő szerint három foknyira van a Zela Virginustól éjszakra. Az egyetem igazgatója 20-án pillantotta meg a rég várt Encke-féle üstökös a Bela Aurigae csillagzat közelében. — A greenwichi csillagvizsgálóba érkezett tudósítás szerint Nashvilleben az új üstökösöt mr. Barnard fedezte fel.

*** Az első hó.** Aranyossy Károly postafelügyelő tegnapi érkezett haza Szathmármegye északkeleti vidékéről, hírtl hozva, hogy ott a magasabb csuesokat már hó fedi. A szombati és vasárnap hideget csak ott lehetett érezni igazán. E szerint nagyon valószínű, hogy a nálunk is tapasztalt nagy hideget ez a hó-esés okozta.

*** Anyagyilkosság.** Temes megye Kissoda községében Voyik Tamás ottani földmivelő tegnapielőtt ágyasa segítségével

saját anyját megölte, mert nem akarta megengedni, hogy fia továbbra is vad hásságban éljen. A szerencsétlen nő csak 24 óra múlva halt meg. Hullája fölboncoltatott és a gyilkosokat átszolgáltatták a bíróságának.

*** Földrengés** volt folyó hó 22-én Bácsföldvárott, mely olymért volt, hogy még nehezebb butorneműek is mozgásba jöttek. A lakosság félelme nagy volt, de szerencsétlenség s kár nem történt.

*** Új zeneművek.** Tábornyky és Parsch zeneműkereskedésében Budapestben megjelent „A szép asszony kocsisa“ népszimfából. Alföldi hangok. Az apád az anyád esellagot (Elmennék én tihozzatok) Kis kertemben rózsafa. (Mégérdemli az a) Zug a szellő... Nem jöttem én ide. Huber Sándortól. Ara 80 kr.

*** Három török zarándok** érkezett tegnap Kis-Ázsiából a fővárosba s egyenesen a Gül-Baba sirjához mentek, a hol először elévezték rituális mosakodásukat s azután több óráig tartó imádkozásba merültek. A zarándokok Trieszt felől jöttek, s arra is mennek vissza.

*** Megfagyott.** Trautenauban a mult héten pöntekre virradóra a Faltis félegyár mögött egy napszámot megfagyva találtak; fölélesztése nem sikerült. Bizony ez még korán van.

*** Megszöktetett völegény.** London városát egy rejtélyes völegényszöktetés tartja izgatottságban. Kernard, egy életének hatvanadik évéhez közel járó lelkész egy fiatal hölgyet készült feleségül venni; esküvője előestéjén csöndesen ült egy Londonról nem messze levő helység vendéglőjében, hol másnap az esküvőnek kell történnie. Ekkor egy ur jelenik meg szobájában, s mr. Fraser, a lelkész egyik barátja nevében felkéri őt, hogy legyen szives enné, ki onnan nem messze lakott, látogatást tenni. Kernard enged, s követi az ismeretlent. Lent kocsit vár, ketten és még egy harmadik ember is beülttek, s a kocsiin sebesvágatva megindulnak London felé. Kernard látja, hogy nem Fraser lakása felé tartanak, s kiabálni kezd. Az idegenek be fogják a száját. Londonban megállanak egy ház előtt, felviszik egy terembe, hol kijelentik neki, hogy másnap orvosilag meg fog vizsgáltatni, s örültek házába csukatni, ha bizonyos összeget le nem tesz. A boidog völegénynek szerencsére nagyobb pénzösszeg volt a zsebében s azt rögtön le tette, mire szabadon bocsátották. Masnap megülhette lakadalmát. A londoni rendőrségnek fogalma siner arról, hogy kik valának a tettesek.

*** Nagy forróság** uralkodott e napokban Amerikában, melyet végre a beállt eső enyhített. Egy roppant területen a hőmérő 100 fokot (Fahrenheit) mutatott (37.7 Celsius). A nagy erdőégek, e roppant forróság következményei voltak. A hőség sok helyen sajátságos tünetek kíséretében uralkodott. Massachusettsben egy nap délben nagy sötétség lett, a nélkül, hogy az égen felhők mutatkoztak volna. Még olvasni sem lehetett a sötétben s minden iskolát és boltot be kellett zárni. A fű kék színűre változott s az emberek areza mind sáfrány színben játszott. Némely hely a gáz kék, más helyen fehér lánggal égett; a nap a felhőlen égen oly homályosan süttött, hogy alig különbözött a nappal látható holdtól. Torontóban az ég egy nagy narancsinú boltozathoz hasonlított. A milleriták felekezetének hívei, mely Krisztusnak nem sokára való megjelenésében hisz, unnepi ruhájukat öltötték fel; s azt hitték, hogy az utolsó ítélet napja érkezett el.

*** Felhívás a „Vasárnap“ pártolására s terjesztésére.** Isten kegyelméből egy éve, hogy a „Vasárnap“-ot megindítottuk. Célünk volt a „Vasárnap“ megszentelésének előmozdítása, a családoknál, gyermekekénél, ifjaknál, felnővekedettekénél az evangéliumi vallás és tiszta erkölcs, a keresztényhez méltó élet megkedveltetése: hit és vérrokonainknak a test és kor remboló és süllyesztő áramlata ellen némi védeke és óvása. Mily sikerrel szolgáltunk e fenséges czélunk, azt a sziveket látó jó isten tudja, s a kik lapunkat olvasták megíthetik. Mi Isten segédelmével, s buzgó társaink támogatásával: haladni kívánunk szolgálatunkban, lépésről lépésre menni megáldó kegyelemben, s édes Idvezítőnk evangéliomának a nép világoztatására ragyogtatásban. Meggyőződéünk, hogy a „Vasárnap“ kiadása által magyar evangéliumi népünkért ámbár kicsinynek tetsző és sok fáradsággal járó, de a legszükségesebb dolgok cselekedésük. Fogadják hálás köszönetünket azon tisztelt társak és ügybarátok, kik a „Vasárnap“-ot szellemi és anyagi támogatásukkal segítették, terjesztésének fáradságos munkájában közreműködtek. Kérjük ezen támog

atást és közreműködést továbbra is. A „Vasárnap“ fennmaradása az egyetemes magyar protestáns egyháznak legközelebbi érdeke. Nekünk tanítunk kell népünket, lehajolni lelkéhez szeretettel s azt Krisztushoz ölelni szent buzgalommal. Olajjuk azért, hogy a „Vasárnap“ minden egyházbba járjon, ismert és szeretett házi barát legyen, hogy népet gyűjtsön, a buzgóságban, Isten, Krisztus s emberszeretben lángoló hivatást, fiatok és leányokat támasszon az Isten országának. A „Vasárnap“, mint eddig, két forintért egész évre két hetenként jelen meg. Határozott számú példányok megrendelését kérjük. Számunkénti árusítására csak a felesleges példányokból adhatunk. Tíz példány után egyet az iskolai könyvtárak számára szívesen engedünk. Mint az utóbbi számokban, magyarázatokat vallásérkölciségű képeket is küzlünk, Bizalommal fordulunk pártolásért a főt. püspök, esperes, fő- és segédgondnok urakhoz, lelkész és tanítótestvérekhez, a gyülekezetek előjáróihoz, hitrokoinkhoz, hogy a „Vasárnap“ által a hit és szent élet jótéteményeit munkálni, előmozdítani méltóztassanak. Istennek kegyelmé s Szenteleke áldja meg az ő népéért való nemes törekrekvést s az abban kitartó buzgalommal fáradozókat. Felsőbányán. Szept. 10-én Urunk 1881-ik esztendejében. A „Vasárnap“ szerkesztője s főmunkatársai: Czelder Márton, Könyves Tóth Kálmán, Láng Adolf.

Időjárású jegyzések.

Európában: A nagy légnymás (768—769) kontinens északkeleti részeiből kiterjedt annak többi részeire is, (763—774) Németországban gyenge szeleknél az idő részben derült, részben ködös. A hőmérő seklét kissé nagyobbodott.

Hazánkban: Többnyire keleties, részben nyugoti gyenge szelek mellett a hőmérséklet kevéssel nagyobb, a légnymás nagy részben kevéssel kisebb lett. Az idő a nyugoti félben napos, felhőssel változó, száraz; a keleti félben és délkeleten borús, esőkkel.

Kilátás a jövő időre. Hazánkban: A nyugoti félben részint napos, felhőssel változó, részint ködös, keleten többnyire borús idő várható, csekélyebb helyi esővel.

Egy baka élményei a miskolczi gyakorlatokon.

(Folytatás és vége.)

A völgyben félóraig feküdtünk. Megengedtetett a bornyu letétele. Ha igaz — és pedig úgy is van; hogy fáradság után édes a pihenés, úgy mi édesen pihentünk. A fél-óra letelte után felszedte ki-ki sátorfáját, megkezdődött a visszavonulás Monok felé mely utat mint ottani lakosok beszélik, 2—3 óra alatt lehet megtenni, minket azonban taktikából vagy védelemből megtartott az ut 6 óra hosszát, lehet képzelní, hogy a kifáradt, csak imént esalódott legénység nem a legjobb kedvvel koptatta már ez uton a bakkancstalpat. —

Monokra este értünk be, hol elhelyeztettünk először 10 nap óta kényelemben, tudni-ilik, kvártélyra, — azaz házakba. En egyik bajtársammal egy becsületes katolikus atyafi fedele alá kerültem, hol a falak szent képekkel sűrűn tele valának aggatva. A mint e vallásos dísz megpillantám, némi kétely szállott meg az éj nyugalmát illetőleg, mert hát egy átalán nem tartozom ez egyedül üdvözítő anyá szentegyházba. — Azonban váratlanul szivélyes fogadtatásban részesültünk. Úgy tekintettek bennünket a derék emberek, mintha rég nem látott atyafi tért volna be hozzájuk rövid pihenésre. Csaknem tárt karokkal fogadtak. Alig találtak helyünket, rögtön vacsoráról gondoskodtak, nagy volt a választék, tej, rántotta, és gyümölcs között. (Epen pénteki nap levén, húst nem adhattak.) 10 nap óta most laktunk el kedvűnk szerint először. Vacsora után felkerült sok tarkabarka dolog, beszélünk multról, jövőről jelenről, végre felkerült a vallás is. Na most, gondolám, eh, végre is kivállám, hogy protestáns vagyok. Szives házi gazdánk nem titódott meg rajta és egy cseppet sem hagyott alább szivességé. Jó ágyat vetettek s mi reggelig bejártuk az operenciás tengert is, komandirozva egész hadsereget, ölve, vágva az ellenséget, majd arnyas erdő alján sunogó lombok közt otthon hagyott kedvesemmel találkoztam. Isteni titkokat sugott fülemben s én tulboldogan szoritám reszkető karjaim közé lángoló csókot nyomva mézes ajkára. A felkelő nap párnáimon játszadozó sugara

éberszetteit fel, ez a jó barát, mely most is eljött mint a tiz nap alatt mindig, kien-gesztelni el zsihbadt tagjainkat, mely a hosszú hideg harmatos éjek alatt mit a kopár kemény földön töltünk — mintha reggelre összekuszált kemény drót köteggé vált volna. Üdvözöllek jó barát, de igyekezeted ime felesleges — gondos asszony kéz vetette ágyamban, oly jó! eh 10 óráig rá értünk, nem hajt a tatár, haladj hí barát a hajléktalanhoz — s befele fordulva, megszerzem még egy kevéssel álmomat.

10 órakor hagytuk el Monokot, megvakva a jóságú néptől gyümölcsessel s el-látva reggelivel s hatalmas léptekkel igyekeztünk Szerencsre, hol vasutra rakatva — indultunk vissza Debreczenbe, utközben túrve égető szomjat, s maró éhséget, mert kiszállni csak Nyiregyházán lehetett, de ki volt közüllünk oly szerencsés, hogy a mérög drága vasúti kontinos portékait megváltani tudta volna! Szomorúan tekintgettünk ki a kupé ablakán, kellemes visszaemlékezésekkel a multa és rózsás tervekkel a jövőre, biztatgatva magunkat.

Egy állomáson megszánt bennünket egy jó lelkű tüzlőtű s két ezilinder pálinkát kiosztott köztünk; fizesse vissza neki a barátság istene 10 ezerszeresen. Este 6 órára haza értünk, midőn kiléptünk a kocsiból sorakoztunk és a kürtös imára futt. Oly jól esett hálát adni az urnak, hogy ismét itthon lehetünk. A kaszárnyába érve, oly öröm szállt meg bennünket, mint a fecskét, ha hosszas tengeri utját befejezve, régi fészkebe tér. — Hanem nagyobb ré-zünk nem annyira azért örült, mert a kaszárnyai strozásokon végig heverhetett, de mert másnap kitelt az idő, s e megérkezést csak első stacionának vette a holnapi utolsóhoz. — És itt bevégezhetném elbeszélésemet, de nem hagyhatom említés nélkül a csalódást, mit tapasztaltam e nagy gyakorlatot illetőleg. En azt hittem, hogy majd isten tudja mi sokat látok s örömmel fogadtam a birt, hogy megyünk. Öreg bakák oly sokat tudnak regélni. Am bekellett látnom, hogy nem mind arany a mi fénylik — Miskolczi hadgyakorlat ezime élményeimnek és Miskolcot nem is láttam, nem hogy benne lettem volna. 40000 ember volt összpontosítva s én egyszerre 4000-et is alig láttam; ott volt a király, a királyfi s menyő főherczeg! Alig alig egy pillanattal érhetjük el őket, mintha tünemények lettek volna. Egy okulást meritettem az egész Európára szóló nagy gyakorlatból, hogy a közbaka ott is olyan számot nem tevő semmi, mint itt a Pavillon kaszárnya udvarán, és hogy minden semmisége mellett is ott egy, mint itt az ő izzadság esepjeinek jut ki a szereplésből az oroszlan rész mely tetemes voltában kell, hogy találja jutalmát, mert a magas tisztikar részéről ugyan nem sok elismerésben részesül soha!

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

I. Szombat, október 1-én adatik:
P R O L O G.
A debreczeni színház megnyitására verses dráma. Irta Váradi Antal.
Ezt követi:
Váljunk el!
Vigjáték 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.

Debreczeni terménypiacz.

— szept. 27.

Egy hectoliter buza	7.88—8.54 kr.
" " kétszeres	5.86—6.50 "
" " rozs	4.56—5.20 "
" " árpa	2.94—3.58 "
" " zab	2.28—2.78 "
" " tengeri	4.88—5.54 "
" " köles	3.42—4.02 "
" " köleskása	7.32 "
1 zsák burgonya 50 kgr. 1.00, 100 kiló szalonna 66, 67, 68 frt, 100 kiló haj 68, 69, 70, frt.	

— Budapesti tőzsde, szept. 29.
Ezüst frt 100—110; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 frances arany frt 9.31 kr.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos,

ZÁDOR LAJOS

selyem, divat, csipke és kézműáru kereskedése

Debreczenben, főpiacz, a városháza alatt.

Ajánlja a jelen őszi s a közelgő téli évadra a n. é. közönség becses figyelmébe; dusan felszerelt raktárát, selyem, divatkeleme, kendők és sok más női-divat árukból; továbbá a legelső forrásokból beszerzett és a legújabb divat kívánalmának megfelelő szabásu

NŐI ÉS GYERMEK FELÖLTÖKET,

bundákat, esőköpeny- és mantletteket, nemkülönbön karmantyukat és valfűzőket.

Szőnyegek a raktárhelyiség szűke miatt beszerzési áron alul adatnak el.

Kívánatra mintákat készséggel szolgál és azokat bérmentve küldi be.

Halljátok és csodáljátok!

Egy britania-ezüstgyár esődtömegéből átvett áruaktár a becsárnál is sokkal alább szállított áron eladatik. 6 frt 50 krnak előleges beküldése vagy utánvétel mellett is bárki igen alkalmas 52 dból álló teljes britania-ezüst-terítéket szerzhet (mely ezelőtt 40 frtnál többbe került.) Az erőeszközök szérségeért 25 évi felelősséget vállalok.

- 6 db angol aczélnyelű asztali kés,
- 6 db legfinomabb britania-ezüst villa,
- 6 db massz brit. ezüst kávéskanál,
- 12 db legfinomabb brit. ezüst kávéskanál,
- 1 db nehéz brit. ezüst tejszódo kanál,
- 1 db nehéz brit. ezüst levestződo kanál,
- 2 db csincs asztali gyertyatartó,
- 6 db szép, massz tojás tálcza,
- 3 db legfinomabb, díszes cukortálcza,
- 1 db finom thea-zűrő,
- 1 db kitűnő cukor- vagy borstartó,
- 5 db tojásához való brit. ezüst kanál,

az összes 51 dártnak mostani ára csak 6 frt 60 kr.

Hogy ezen hirdetés nem holmi szédélgesen alapul, az általam már régebben kiszolgáltattott árak használhatósága s kitűnő voltát igazoló néhány ezer köszönő levél és utánrendelésből alább néhányat közlök s a nyitvárosság előtt ki nyilatkozatom s kötelezem magamat, hogy az esetben, ha az általam küldött árak nem tetszenek, azokat minden kifogás nélkül visszavállalom. Minden más czég által hirdettet hasonló terítékek értéktelen utánzatok. A ki tehát jó és olcsó árakhoz akar jutni, az az egyedül megrendelési forrshoz forduljon:

NELKEN L. brit. ezüst gyári főraktára, Bécs, VI. Windmühlgasse 26. sz.

Tekintetes ur! Körülbelül 14 hónap előtt hoztattam öntől egy garnitúr britania ezüst-áru, a melylyel teljesen megragyok elégedve; kérek tehát egy újabb küldeményt részemre eljuttatni.

Kis Selken (Erdélyben).

Tisztelettel
Fermengel Simon,
ev. lelkész.

Nelken L. urnak Bécsben! Két évvel ezelőtt öntől 11 garnitúrát vettem a magam és barátaim számára, s velők teljesen megelégedtem. Sziveskedjék czímem alatt még egy garnitúrát küldeni.

Belgradon (Szerbiában).

Tisztelettel
Petrovics J. kereskedő.

Ezekon kívül utánrendelések érkeztek Stübingből: Pálffy Daun Vilmos gróf. tól; Kolhárból: Puck Károlytól; Braunauból: Haizel Adolf polgári iskolai tanítótól; Hottomiból: Diehl es. kir. postamesterőtől; Buchersból (Csehországban) Sodelmayer es. kir. evendörtől; Seladorfból: Kolezer Ferenczöl stb. stb. 2295.

Britania-ezüst terítékeimhez való tisztítópor 15 kros nagy dobozokban nálam kapható. Terítékeim eddigi nagy kelendőségénél fogva minél előbbi megrendelések igen észszerűek.

NEUE
Wiener Modebriefe

Házassági ajánlatokat nyerne mindenféle állásu urak és gazdag hölgyek azonnal a „Frigg a” intézettől Berlinben, Bülowstrasse 102. (legnagyobb intézet) Atapszabály 20 levélbélyeg beküldése mellett küldetik.

(354.)

Pályázati hirdetés.

Hajdumegyében kebelezett Csége községben, úres-désbe jött jegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Ezen jegyzői állomás 400 forint évi fizetés, természetbeni lakás és mintegy négy hold föld használatával, továbbá a községi szabályrendeletben megállapított munka-díjjal van egybekötve.

A megválasztandó, állomását a választás napjától számítandó 15 nap alatt elfoglalni köteles.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1871. XVIII. t. cz. 73. és 74. §§-ai szerint felszerelt pályázati kérvényeiket, e f. évi október hó 10-ik napjáig, előírott szolgabíróhoz Debreczenben nyujtsák be, mert az elkéssetten beadottak figyelmen kívül fognak hagyni.

A választás határ ideje 1881. október hó 20-ik napjának délelőtti 10 órájára, Csége község házához kitűzetik.

Debreczen, 1881. szept. 24.

Csajkos Gyula,
szolgabíró

(358.)

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA I. K.

Debreczenben, főpiacz, 1900-dik sz. a.

Tisztelettel ajánlja ujonnan a legnagyobb választékkal be rendezett

MINDENNEMŰ

petroleum lámpáit,

és ahoz tartozó mindenféle kellékeket; ugyszinte

üveg-, porcellán-, háztartási-

és

konyhaeszközökből

dusan felszerelt raktárát: gyári árak és pontos kiszolgálat mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentesen küldetnek.

Legújabb értesítés,

a Hoff János-féle maláta gyártmány által előállított roncsolt egészség felett.

Meleg köszönő szavakban festi a cs. k. káplár a következő elismerő levelébrü az eredményeket, melyeket a Hoff János-féle maláta készítmények által elért. Hagyjuk beszélni magát a felgyógyultat.

Trebinje, július 27. 1881.

Istennek és önnek moedok köszönetet, mintán az ön maláta készítményei, melyeket egy barátom küldött, nekem használtak, és igazán mondva, előbbi erőmet visszaadták.

Hosszas tartós utak stb által, egészségem annyira megzavartott, hogy azt teljesen elveszettnek hittem, miudazáltal az ön maláta bonbonjai és csokoládéja ezeknek rövid használatá után, s az itteni kedvezőten égnél daczára, az teljesen helyreállt.

Ajánlom ezt minden katonának. Tisztelettel Ruciczka Ferencz Gyula, cs. k. káplár a 3-ik ezredben.

A es. k. udvari szállító Hoff János urnak, tanácsos, tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, lovag, feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff-féle maláta kivonatnak, udvari szállítója a legtöbb európai hercegeknek, Bécs, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár I. Graben Bräunerstrasse 8.

Hivatalos gyógyjelentés,

a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör és maláta csokoládé felett, — melyek az itteni katonai kórházban használtak; ezek a legjobb szerreknek bizonyultak a gyógyításnál, nevezetesen a maláta kivonat az idült mellbetegeknek kedvelt és óhajtott volt, épen úgy volt a maláta-csokoládé a nehéz emésztésnél és nagyobb betegségeknek üdítő és kedvelt gyógyszer.

Bécs, 1878. december 31.

Dr. Loeff, törzs főorvos, Dr. Porias törzsorvos.

ÓVÁS.

A maláta készítmények a ozimlapján Hoff János feltaláló mellképe és aláírása látható. Hol ezen jel hiányzik, mint hamisítás visszautasítandó.

Debreczenben kapható Rickl József Zelmos, Csanak József és Gerály Fülöp kereskedésében. Nagy-Károly: Ujhazy István, Nagyvárad: Jánky Antal, Nyiregyháza Korány Imre gyógyszerészeknél. Két frton alul misem küldetik. (320.)

Egy első rendű

életbiztosító társaság helybeli

FÖÜGYNÖKSÉGE,

az életbiztosítás szerzésben jártas és kiterjedt ösmeretségű

FELÜGYELŐT KERES,

meghatározott fizetés mellett.

Ajánlatok, melyek az eddigi alkalmazást és az illető pontos czímét tartalmazák, postrestante Debreczenbe küldendők X. Y. 150 jegy alatt.

Előfizetés
Helyben és post
Egy évre 10 frt. Negye
Fél évre 5 „ Egyes
Előfizetési pénz a mi
főpiacz, VECSEY-ház,
kiszűrésbe bérment
Előfizethet
TELEGDI K. LAJOS
KAROLY könyvkeres
szerkesztőségénél, Egy
talok ut

A ki más helyett ma

Debreczenben

(—) Várady Gábor és Gedeon képviselő bajt vívtak, és Várady nem talált, Rohonczy retes jó lövő — nem tolyát, hanem a megzetével dobta azt szó nélkül távozott, mintegy kijelentvén, lottat — ki szerinte kölcsei halott — sem szavára nem érdemes. Ki lötte itt meg a másikat?

Hanem ez mind log, Rohonczy nem érdemesnek arra, hogy képviselővel az ország tanácskozzék, hanem az ügyből kifejelett, azt várt dolog, mert a ké bizonyos tagjait a legalább tündeti elő.

Sem Rohonczy, nem tartozik pártunk országházi botrány, ahhoz tartozik. Az a b hogy egyes képviselő képviselő megbecstel met emberektől is szereznek be, és azt már minden pártbeli hogy mélyen sértse megvetéssel forduljon viselőtől, ki a maga sik beszenyezésével tára mosni.

A „DEBRECZEN“

A HABA

(Iris Schiller Frigyes Imre. 8. r. füzet, 21 lap. Budapesti kiadása, ár

(Folytatás és

„Az idők mulnak, lesz, ki büszkén szakítja anyka köréből, neki megdorbottal barangolja be idegen tőr vissza az atykor, az ifjuság viruló egy mennyei képet, sz ábrázattal, látja maga el

A fordító ezt így s

„S az ifu is elhagy Büszkén megy a

(nem áll, hogy „büszkén hanem büszkén vál tól.) —

„Bevándorolja heg Mig ismét otthonra

(nem lel otthonára, hanem az atyai hához. E közt ség?)

„S az ifjuság variá Biborral szép ábráz Mint isten anygala a Fogadj a őt szép

Fordító ezt valószínű magának, mintha a szóbdégségbe ment volna, s azony által fogadtattott, két sorban: